

ת"פ 9708/06/16 - מדינת ישראל נגד מחמוד אבו חוסין

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 9708-06-16 מדינת ישראל נ' אבו חוסין (עציר)

לפני כבוד השופטת אספרנצה אלון

מדינת ישראל

המאשימה

באמצעות פרקליטות מחוז חיפה

ע"י עו"ד שגב אדלר

נגד

הנאשם

מחמוד אבו חוסין, (עצור)

ע"י ב"כ עו"ד אביב חוזה

גזר דין

העבירה בה הורשע הנאשם

1. הנאשם הורשע על פי הודייתו בכתב האישום המתוקן, בכפוף להסדר טיעון, בעבירת הצתה - עבירה לפי סעיף 448(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בו הודה הנאשם, בתאריך 20.5.16 בשעה 03:30 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם אל רכבם של המתלוננים, אשר חנה מטרים ספורים מפתח ביתם של המתלוננים, כשהוא מצויד, בין היתר, במצית. בעוד המתלוננים ושמונת ילדיהם ישנים בביתם, הצית הנאשם את הרכב ונמלט מהמקום. לאחר שהרכב עלה באש, נכנס עשן לבית המתלוננים. המתלוננים וילדיהם התעוררו משנתם וניסו לצאת מהבית, אך בשל הדליקה הקרובה לפתח ביתם, הם התקשו בתחילה לצאת מהבית. כתוצאה ממעשי הנאשם, נגרמו לרכב נזקים כבדים, אשר כתוצאה מהם יצא הרכב מכלל שימוש. במעשיו המתוארים לעיל, שילח הנאשם אש במזיד ברכבם של המתלוננים.

טיעוני המאשימה

3. הנאשם הודה בכתב האישום המתוקן המייחס לו עבירת הצתה.

כעולה מכתב האישום המתוקן, נסיבות המקרה הן חמורות ביותר. כתוצאה מההצתה נגרמו לרכב נזקים כבדים והוא יצא מכלל שימוש. בפעולתו, סיכן הנאשם את בריאותם וחיייהם של המתלוננים וילדיהם, בשל העשן שנכנס לביתם כתוצאה מהצתת הרכב והדליקה שהייתה בפתח ביתם, מנעה מהם לצאת את ביתם.

4. בתי המשפט חזרו והדגישו את חומרתה של עבירת ההצתה בשל הסכנה הרובצת לפתחה - "שראשיתה גפרור ואחריתה עלולה להיות שערי המוות" ולכן שלא בכדי קבע המחוקק עונש של 15 שנות מאסר בצידה [ראה: ע"פ 3074/07 מדינת ישראל נ' מוחמד אבו תקפה (27.3.2008)]; בש"פ 6764/99 תייסר נ' מדינת ישראל (14.1.1999)].

5. **עקרון ההלימה** - בהתאם לתיקון 113 בדבר הבניית שיקול הדעת בענישה ועקרון ההלימה כעקרון המנחה בענישה, יש לקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. במקרה הנוכחי הערכים החברתיים שנפגעו הינם שמירה על רכושם של אזרחים ועל שלום הציבור, שהינם ערכים חשובים ביותר.
6. **נסיבות הקשורות בביצוע העבירה** - סעיף 40ט לתיקון, קובע רשימת נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, לפיהן יקבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם ומהווה נסיבה לחומרה. בענייננו: -
- תכנון שקדם לביצוע** - הנאשם הגיע באישון לילה אל הרכב אשר חנה מטרים ספורים מפתח הבית כשהוא מצויד במצית - פעולות אלו מלמדות על תכנון העבירה והרצון לגרום נזק לרכב המתלוננים.
- הנזק שנגרם ושהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה** - הנזק שנגרם רב, אך הנזק שיכול היה להיגרם, בשל כך שהרכב חנה מטרים ספורים מבית המתלוננים, שישנו בבית יחד עם ילדיהם והתקשו לצאת מפתח ביתם בשל העשן שנכנס לבית, הינו נזק פוטנציאלי גדול יותר.
- הנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה** - אין כל נסיבה מקלה, שתסביר מדוע בחר הנאשם לבצע את המעשים החמורים.
- יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה** - הנאשם הינו בגיר ולא הובאה כל ראיה לכך שלנאשם קושי להבין את אשר עשה ואת הפסול במעשיו.
- הקרבה לסייג לאחריות הפלילית** - אינו מתקיים.
7. **מדיניות הענישה הנוהגת** - במקרים דומים שנדונו בפסיקה, נגזרו עונשי מאסר משמעותיים. עונשים אשר צריכים להיות נקודת המוצא של בית המשפט, בבואו לגזור את דינם של נאשמים [ע"פ 7496/12 חגי זיתוני נ' מדינת ישראל (24.6.2013); ע"פ 907/14 דניאל רחמים נ' מדינת ישראל (18.11.2014); ע"פ 1846/13 ג'מאל עאמש נ' מדינת ישראל (1.12.2013)].
8. **גזירת העונש בתוך המתחם** - מדובר בנאשם בן 35, לחובתו שבע הרשעות קודמות בעבירות רכוש ואלימות, בגין ריצה מאסרים מאחורי סורג ובריח. עברו הפלילי מלמד כי לא למד את הלקח מענישה שהוטלה עליו והוא שב לעבור עבירות חמורות ואף הסלים את מעשיו. הרשעתו הנוספת בעבירת אלימות חמורה, מלמדת על אופיו ומחייבת ענישה מחמירה בתוך המתחם על מנת להרתיעו מלשוב ולבצע עבירות אלימות וכן על מנת להרחיקו מהחברה על מנת להגן על הציבור. העבירה בה הורשע בוצע זמן קצר ביותר לאחר ששוחרר ממאסר קודם בן 12 חודשים וחרף מאסר מותנה בן 6 חודשים המרחף מעל צווארו.
9. **לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט לקבוע, בנסיבות העניין, מתחם עונש הולם בעניינו של הנאשם הנע בין 24 ל-48 חודשי מאסר בפועל.** בהעדר נימוקים לקולא, פרט להודייתו של הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן, יש לגזור על הנאשם את העונש ברף העליון של מתחם העונש. כן מתבקש בית המשפט להפעיל **במצטבר** את עונש המאסר המותנה שהוטל על הנאשם; להשית על הנאשם עונש מאסר על תנאי משמעותי, לבל יעבור עבירות דומות בעתיד; קנס ופיצוי.

טיעוני ההגנה

10. הנאשם הודה והורשע בעובדות כתב האישום המתוקן ביום 29.9.16.

11. **מתחם העונש ההולם** - ישום עקרון ההלימה, תיקון 113 וסעיף 40ב לחוק, מצביעים כי מתחם העונש ההולם עומד על עונש של 8 חודשי מאסר בפועל ועד לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל. הסנגור ביקש ללמד על מדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים לנסיבות ביצוע העבירה בה הורשע הנאשם, מהפסיקה הבאה: ת"פ 29739-11-13 **מדינת ישראל נ' חיימוב** (נקבע מתחם ענישה בין 12 ל-36 חודשי מאסר) ובית המשפט גזר עונשו של הנאשם ברף התחתון - 12 חודשי מאסר בפועל. שם דובר בנאשם אשר הצטייד מראש בבקבוק דלק, שפך על המכונית והצית אותה, כל זאת כפעולת נקם; ת"פ 52691-02-13 **מדינת ישראל נ' יוסף ואח'** (נקבע מתחם ענישה שנע בין 10 חודשי מאסר בפועל ל-30 חודשי מאסר בפועל) ובית המשפט גזר על נאשם 1 שהיה לו עבר פלילי והורשע כבר בעבירה של הצתה - 15 חודשי מאסר בפועל והפעיל עונש מאסר על תנאי בן 12 חודשים, שהיה תלוי ועומד כנגדו, באופן ש-7 חודשים הופעלו במצטבר ו-5 חודשים בחופף, סה"כ 22 חודשי מאסר בפועל. לגבי נאשם 2 שהיה ללא עבר פלילי, נגזר עליו 10 חודשי מאסר בפועל. שם דובר בנסיבות חמורות יותר. שני הנאשם נסעו לבתייהם, החליפו בגדים, הצטיידו בפרטי לבוש אחרים כדי להסתיר את זהותם, רכשו דלק ומצתים, נפצו את חלונות המשרדים, שפכו את תכולת הבקבוק דרך החלונות המנופצים, הציתו את המשרדים וברחו וכן הפנה הסנגור לפסיקה נוספות המפורטת בסעיפים 13-15 לטיעונים בכתב.

12. נסיבות הקשורות בביצוע העבירה -

תכנון שקדם לביצוע - הנאשם הגיע ללא תכנון מוקדם לאירוע ומדובר במעשה ספונטני; הנאשם לא השתמש בחומר דליק כלשהו, לא הצטייד בדלק/נפט או כל חומר דליק אחר, כי אם במצת שהיה ברשותו ובנייר טואלט שנמצא במקום. הנאשם פעל בהעדר שליטה עצמית, רגעית ונקודתית. על פי ההודעות שמסר ביום 29/5/16, לא התכוון להצית את הרכב אלא רק לגרום נזק לטמבון הקדמי של הרכב. לאחר מכן נבהל וברח, עוד בטרם נדלק הרכב.

הנזק שנגרם ושהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה - מדובר ברכב מאזדה 5 יד שנייה שנת יצור 2006, שנרכש בסכום של ₪ 48,000 ושווי המעודכן כ-₪ 35,000. אמנם הרכב חנה 10 מטרים מבית המתלוננים ובני המשפחה התקשו לצאת מהבית (לאחר שגילו את דבר ההצתה), אך בפועל הם יצאו ונכנסו דרך בית השכן ולא נגרם כל סיכון לחיי אדם. פרט לרכב שניזוק, לא נגרם נזק לרכוש נוסף.

הנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה - הנאשם גרוש בן 31 ללא ילדים. לפני מעצרו עבד בעבודות אלומיניום וזכוכית. בהיותו בן 11 נרצח אביו ומאז לא הצליח לשקם את חייו, הוא הפסיק ללמוד והחל בשימוש מזדמן בסמים. אם הנאשם הינה אישה חולנית, תומכת ודואגת.

יכולתו של הנאשם להבין את אשר הוא עושה - הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן לאחר ישיבת הוכחות אחת ואף היה מוכן להודות בהן עוד בטרם אותה ישיבה ולכן מתבקש בית המשפט לראות בכך הודאה בפתח המשפט. הנאשם לקח אחריות מלאה על מעשיו ובכך מנע את הצורך בהעדת עדים נוספים וחסך בזמן שיפוטי יקר.

עמוד 3

לעניין עברו הפלילי של הנאשם - כנגד הנאשם תלוי ועומד עונש מאסר על תנאי בן 6 חודשים שהינו בר הפעלה.

13. לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט שלא למצות את הדין עם הנאשם ולגזור את דינו ברף התחתון של המתחם הענישה.

לאור העובדה שתלוי ועומד כנגד הנאשם עונש מאסר על תנאי, מתבקש בית המשפט לחפוף באופן מלא או חילופין, באופן חלקי, בין עונש התנאי לבין העונש שיושג על הנאשם בגין הרשעתו בתיק זה.

דין והכרעה

14. עבירת ההצתה היא מהחמורות שבספר החוקים וזאת לאור הפוטנציאל ההרסני הטמון בה ולנוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו של אדם ולרכושו "שיודע אתה את תחילתה ואין אתה יודע את סופה" [בש"פ 6764/99 תייסר נ' מדינת ישראל (14.10.1999)]. לא בכדי הועמד העונש המרבי בצדה של עבירה זו על 15 שנות מאסר וכאשר מטרת ההצתה היא פגיעה באתרי טבע, נכסי מדינה או פגיעה בבני אדם, עומד העונש המרבי על 20 שנות מאסר.

15. הנאשם בחר, מסיבה שאינה מובנת, לשלוח אש ברכב, באישון לילה ולהימלט מהמקום. למזלו הטוב לא התפשטה האש לכל עבר ולא נגרם נזק לחיי אדם, למשפחה ברוכת הילדים שישנה בבית שבצמוד לו חנה הרכב שהוצת. הנזק לרכוש הסתכם ברכב שהוצת ונשרף כליל. בשל הסכנה הפוטנציאלית הרבה הטמונה בעבירת ההצתה, מייחסת ההלכה הפסוקה חומרה מיוחדת לעבירה זו [ראה: ע"פ 10221/06 פיראס ג'ורן נ' מדינת ישראל (17.1.2008); ע"פ 60/12 חיים עמר נ' מדינת ישראל (7.11.2012); ע"פ 4006/12 אריק מלאך נ' מדינת ישראל (5.2.2013)].

16. כקבוע בחוק העונשין (תיקון 113), העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה, היינו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו; ובקצרה, העונש הראוי לעבריין ייגזר ממידת אשמו ומחומרת מעשיו. תיקון 113 הגדיר את ההיררכיה בין שיקולי הענישה, וזאת לפי הסדר הבא: הלימה, שיקום, הגנה על שלום הציבור, הרתעה אישית והרתעת הרבים. בעוד שיקול ההלימה הוא שיקול גמולי; יתר השיקולים הינם שיקולים תועלתניים (ולהרחבה בהקשר זה ראה מאמרו של כב' השופט, ד"ר עמי קובו, "מבחן הולם למערכת המשפט", ירחון עורך הדין, ינואר 2014 עמ' 76).

17. השלב הראשון בקביעת העונש הוא קביעת מתחם העונש ההולם. מדובר במתחם נורמטיבי אובייקטיבי, כאשר לשם כך נלקחים במסגרת השיקולים: (1) הערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בערך זה; (2) מדיניות הענישה הנהוגה; ו(3) נסיבות הקשורות בביצוע העבירה. המתחם מתייחס למקרה קונקרטי ולא ניתן לקבוע מראש מתחם על פי העבירה בלבד (ראה בנדון, לדוגמה, האמור ברע"פ 4088/13 אחמד הדרי נ' מ"י, 11.6.13; ע"פ 1323/13 חסן ואח' נ' מ"י, 5.6.13).

18. בקביעת מתחם הענישה ההולם, נתתי דעתי לערכים המוגנים שנפגעו, לנסיבות ביצוע העבירה, כפי שפורטו לעיל ולמדיניות הענישה הנוהגת. לאחר ששקלתי שיקולים אלה, אני קובעת כי מתחם הענישה ההולם בגין עבירה זו, נע בין 8 חודשי מאסר ל-36 חודשי מאסר [השווה ע"פ 7139-03-13 טרפה צקול נ' מדינת ישראל (23.1.2014)].

19. לא מצאתי כי מתקיימים בנאשם התנאים הקבועים בחוק (תיקון 113 לחוק העונשין), המצדיקים חריגה ממתחם הענישה. עם זאת, מצאתי כי קיימות נסיבות המצדיקות הטלת עונש ברף הנמוך שבמתחם הענישה.

20. במסגרת שיקולי הענישה, נתתי דעתי, בין היתר, לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובכללן העובדה, כי הנאשם ביצע את המעשה תוך שימוש במצת שהיה ברשותו ונייר טואלט שמצא בסמוך לרכב, ללא הצטיידות מראש בחומרים מאיצי בעירה; לכך שהנזק שנגרם הינו לרכוש בלבד - רכב שנשרף כליל אך לא למבנה הבית ובמיוחד לא נגרם נזק לגופו או נפשו של אדם; לעובדה כי נטל אחריות למעשיו והודה בכתב האישום המתוקן; לגילו הצעיר, יחסית, של הנאשם (כבן 32); לנסיבות חייו האישיות הקשות כפי שפורטו לעיל ולעברו הפלילי של הנאשם (7 הרשעות קודמות בעבירות רכוש ואלימות, בגין ריצה מאסרים מאחורי סורג ובריח) והעובדה כי בעת ביצוע העבירה, ריחף מעל ראשו המאסר המותנה.

21. לאור כל האמור לעיל, הנני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 12 חודשי מאסר בפועל בניכוי ימי מעצרו מיום 21/5/16.

ב. אני מורה על הפעלת המאסר על תנאי, בן 6 חודשים, שהוטל על הנאשם במסגרת ת"פ 31557-04-15, **במצטבר** לעונש המאסר בפועל, דהיינו, הנאשם ירצה במצטבר 18 חודשי מאסר בפועל.

ג. אני דנה את הנאשם למאסר לתקופה של 6 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

ד. אני דנה את הנאשם למאסר לתקופה של 3 חודשים, וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו, והתנאי הוא כי הנאשם לא יעבור את העבירה בה הורשע או עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון.

ה. אני מחייבת את הנאשם לפצות את המתלוננים, פיצוי בסכום של 40,000 ₪ אשר ישולמו ב-5 תשלומים שווים, כאשר הראשון בהם הוא עד ליום 10/11/17 וכל 10 לחודש עוקב. התשלום יופקד בקופת בית המשפט.

על המאשימה להמציא תוך 30 ימים את פרטי המתלוננים, בהודעה בכתב שתוגש למזכירות בית המשפט וכן תמציא המאשימה עותק מגזר הדין, לידי המתלוננים.

זכות ערעור לבית המשפט העליון, תוך 45 יום.

ניתן היום, כ"ד תשרי תשע"ז, 26 אוקטובר 2016, בנוכחות ב"כ המאשימה (עו"ד ענאן גנאיים), ב"כ הנאשם והנאשם.

אספרנצה אלון, שופטת